

שגיאה אסטרטגית

במקום זה, ראוי לשקול צעד אחר לגבי צפון הרצועה. השגיאה האסטרטגית החמורה ביותר של ממשלת ישראל ושל העומד בראשה היא שלא דאגו למשטר חליפי לחמאס, שינהל את הרצועה ויחלק את הסיוע ההומניטרי. לא ברור אם ניתן לעשות זאת בשלב כה מאוחר. בכל אופן, ברור שהעברת כובר הלחימה לצפון תכביד על כך מאוד, ואולי אף תמנע זאת. האפשרות האלטרנטיבית היא להנהיג משטר צבאי ישראלי זמני, שיחול תחילה רק על צפון הרצועה. האוכלוסייה בשטח זה איננה כה גדולה, והאמצעים הדרושים לכך פחותים בהרבה מאלה הדרושים לניהול הרצועה כולה. במסגרת זו, יהיה צורך לדאוג לאוכלוסייה ולשלוט על חלוקת האספקה ההומניטרית. מהלך כזה צריך להיות מלווה בהכרזה שישראל תעביר את השלטון ברצועה לכל משטר יעיל אחר, שיתנגד לטרור ויפעל נגדו. זה מהלך לא קל, בוודאי כאשר תשומת הלב מרוכזת בצפון. אבל ראוי לזכור שהמפתח לכל המלחמה הקשה הזו הוא בעזה. חמאס כרגע אינו חושש ואיננו מודאג. הוא מקווה למלחמה אזורית, ואולי ליותר מזה. האינטרס הישראלי הוא הפוך. יש לסגור את החזית הדרומית בהקדם האפשרי. צעד כזה, ואפילו מהלכים ראשונים למימוש, יפעיל להף אמיתי על חמאס, ואולי בדרך זו ישתפרו גם הסיכויים לשהרור החטופים.

התוכנית שהציג לאחרונה גיורא איילנד, שכונתה "תוכנית האלופים", איננה מעשית. עיקרה הוא לכתר את צפון הרצועה, לעודד את האוכלוסייה לצאת מהאזור – ולאחר מכן להטיל מצור מוחלט על השטח ולמנוע כל אספקה ממי שנותר בו. פינוי אוכלוסייה משטח שמתנהלת בו לחימה עשוי להיות מוצדק, אבל כאן מדובר בפינוי בעל אופי שונה לחלוטין. במצבה הבינלאומי העגום של ישראל, ברור שאיש לא יאפשר לה לפנות אוכלוסייה בהיקף כזה במסגרת מצור. יתר על כן, אם האוכלוסייה (או חלק ממנה) לא תתפנה, ברור שישראל לא תוכל להרעיבה למוות. מהלך כזה רק יחזק את ההליך הפלילי המופרך המתנהל בהאג, שבמסגרתו עלול בית הדין להוציא, בחוסר סמכות, צווי מעצר נגד נתניהו וגלנט. הוויכוח אם המשפט הבינלאומי מאפשר או שאיננו מאפשר מהלך כזה הוא ויכוח עקר. בעיניי, מהלך כזה איננו מוצדק, ויש להימנע ממנו. מכל מקום, המשפט הבינלאומי הוא במידה רבה פוליטי, והוא הרבה יותר מעורפל מהמשפט המקומי. הוא יפורש בכל מקרה נגד ישראל – ולמעשה אנו עדים לכך שמייצרים, ללא כל בסיס, משפט בינלאומי חדש, שאמור לחול אך ורק עלינו. אבל זו כרגע המציאות הבינלאומית, שגורמים בקואליציה ובממשלת ישראל פועלים לחזקה באמצעות הצהרות וצעדים בלתי שקולים.